

Nỗi lo khi đến tuổi về hưu

Mai Loan

Hai chữ “về hưu” gợi trong lòng người nghe cái cảm giác thoải mái an nhàn và không còn phải lo nghĩ đến chuyện phải đi làm để trả nợ áo cơm. Ấy vậy mà một bài báo được đăng trên tuần báo BusinessWeek số đề ngày 22 tháng 6 vừa qua có nội dung gây nhức nhối cho nhiều người quan tâm, với tựa đề *The Retirement Dilemma: Keep Working?* (tạm dịch là Nỗi Lo Khó Nghĩ Khi Đến Tuổi Về Hưu: Liệu Có Phải Tiếp Tục Đi Làm?) Tác giả bài viết là ông David Wyss, kinh tế gia trưởng của cơ quan nổi tiếng Standard & Poor’s tại New York chuyên nghiên cứu và phân tích về chứng khoán và cổ phiếu, thường được nhiều người biết đến qua chỉ số S&P Index. Đã đến tuổi về hưu mà còn phải nghĩ đến chuyện tiếp tục đi làm thì quả là một điều trở trêu khá nghịch lý, mà đau đớn thay, có thể trở thành một hiện thực cho nhiều người trong tình cảnh hiện nay.

Thế hệ *baby-boomer* (những người sinh ra bắt đầu từ sau Đệ Nhị Thế Chiến, từ năm 1946 đến 1964) được coi như là thành phần nòng cốt đóng góp phần quan trọng vào sự hưng thịnh của Hoa Kỳ từ đó đến nay. Thế nhưng lớp người đầu tiên trong thế hệ này giờ đây đã được 63 tuổi, coi như là tuổi trung bình của người về hưu tại Hoa Kỳ; và câu hỏi lớn đối với họ là liệu có dư dả tiền bạc hay không để về hưu dưỡng già? Câu hỏi này sẽ càng ngày càng trở nên khẩn trương hơn trong vài năm tới khi càng có nhiều người hơn nữa trong thế hệ *baby-boomer* càng gia nhập vào lực lượng những người đến tuổi về hưu.

Thế nhưng thống kê không mấy lạc quan cho thấy là thời kỳ về hưu của họ sẽ không được thoải mái như nhiều người đã hy vọng từ bấy lâu. Sự tụt giá thê thảm trên hai thị trường địa ốc và thị trường chứng khoán đã khiến cho tài sản để giành của nhiều người dân tại Hoa Kỳ cũng tụt dốc theo, khiến cho nhiều người tự dưng thấy mình nghèo đi, hay đúng hơn là không còn dư dả như lúc trước. Tính trung bình, người dân tại Hoa Kỳ đã mất đi khoảng 18% tài sản của họ, và con số người gần đến tuổi về hưu bị mất tiền trên hai thị trường này chiếm tỉ lệ cao hơn những khối người khác. Ngay cả trước khi thị trường địa ốc bị bể bóng vì hậu quả của những món nợ *subprime*, đa số người dân Mỹ đã không biết lo liệu để giành tiền phòng lúc về hưu. Và giờ đây thì tình hình tài chính của họ còn tệ hơn thế nữa.

Một viện nghiên cứu có tên là Center for Retirement Research thuộc trường Đại học Boston College đã ước tính rằng khoảng 43% dân chúng tại Hoa Kỳ ở trong tình trạng “có nhiều rủi ro”, có nghĩa là họ sẽ không còn được hưởng những tiện nghi hiện có nếu như phải về hưu và không có đồng lương hàng tháng kiếm được. Điều lạc quan nhất mà cuộc nghiên cứu đưa ra là dường như đa số người dân Mỹ bắt đầu ý thức được tình trạng không mấy khả quan này. Chỉ có khoảng 19% dân Mỹ nói rằng họ đã sẵn sàng trong khi trên thực tế thì tình hình tài chính của họ không thực sự khả quan như họ nghĩ. Nhưng điều bi quan nhất là tuy biết vậy, nhưng người dân Mỹ cũng không biết làm gì hơn để cải thiện tình hình, chẳng hạn như những quyết định gia tăng tiền để giành, hoặc trả bớt nợ cho xong sớm, hoặc là tìm cách đầu tư nhiều hơn vào những cơ hội thuận tiện để gia tăng số vốn.

Nói một cách đơn giản, đa số người dân Mỹ vẫn chưa có thể dứt khoát bỏ việc để có thể về hưu vì nhiều lý do khác nhau. Đa số các gia đình đều không thực sự có những kế hoạch tài chính để bảo đảm cho tình trạng về hưu sống thoải mái. Một gia đình trung bình tại Hoa Kỳ thường là đã không để giành đầy đủ để có thể bảo đảm giữ được mức sống như bình thường nếu như họ phải nghỉ việc và không còn nhận được tiền lương đều

đạn. Đó là chưa kể là có nhiều người ở vào cái tuổi gần đến lúc được về hưu đáng lẽ phải trả gần xong hết những món nợ lớn như nợ nhà thì lại còn bị mắc nợ khá cao.

Liệu Quỹ Hưu Bổng và Trợ Cấp Y Tế Medicare có còn tiếp tục đứng vững ?

Từ trước tới nay, phần lớn người dân Mỹ lệ thuộc vào sự giúp đỡ của chính phủ để trợ giúp khi đến tuổi về hưu. Nhưng giờ đây họ cũng bắt đầu lo sợ hay hoài nghi về khả năng đứng vững của các chương trình trợ giúp này. Bởi vì từ vài năm qua đã có nhiều cuộc nghiên cứu giống lên những tiếng chuông cảnh báo về nguy cơ là hai quỹ Social Security và Medicare có thể sẽ nhanh chóng cạn kiệt ngân quỹ trong tương lai không xa, từ 18 đến 30 năm, tức là có thể trong thời gian mà nhiều người trong thế hệ *baby-boomers* còn sống, và hy vọng rằng sẽ được chính phủ trợ giúp.

Đối với những người đứng đầu trong thế hệ này, tức là sinh ra vào cuối thập niên 40, thì có lẽ đã quá trễ để có thể làm điều gì cải thiện tình hình tài chính của họ. Đối với những người còn lại thuộc đầu thập niên 60, giải pháp khả quan nhất có lẽ là sự phối hợp của nhiều quyết định và chính sách khác nhau, từ việc tăng số tuổi để bắt đầu được hưởng trợ cấp hưu bổng và Medicare, cho đến việc tiếp tục đi làm mặc dù đã đến tuổi về hưu và sau cùng là phải cố gắng giảm bớt nợ còn đang mang nặng.

Một cuộc thăm dò có tên là *Retirement Confidence Survey* cho thấy là cách đây hai năm, người dân trung bình ở Mỹ hy vọng là sẽ được về hưu khi được 63 tuổi. Nhưng giờ đây họ hy vọng là họ có thể được về hưu khi đến 65 tuổi.

Từ nhiều năm qua, đa số người dân Mỹ đã không biết lo để giành đầy đủ để có dư dả tiền tiêu xài khi đến tuổi về hưu, và nếu đi sâu vào chi tiết thì tình hình tài chính còn có vẻ bi quan hơn nữa. Một cuộc thăm dò về tình hình tài chính (*Survey of Consumer Finances*) được thực hiện vào năm 2007, do Ngân Hàng Trung Ương Hoa Kỳ thực hiện mỗi 3 năm một lần, cho thấy là một gia đình ở lứa tuổi từ 55 đến 64 chỉ có tổng số tài sản để giành được vào khoảng 72,000 Mỹ-kim. Dựa theo tình hình thị trường tài chính tụt giảm trong năm qua, cái tài sản đó giờ đây đã tụt xuống còn có 55,000 Mỹ-kim, một con số quá khiêm nhường để có thể giúp trang trải những chi phí khi về già khi mà họ không còn nhận được tiền lương hàng tháng và tiền trợ cấp hưu bổng từ chính phủ phần lớn cũng rất giới hạn.

Sự cách biệt giàu nghèo khá xa.

Cuộc thăm dò kể trên đã không đưa ra những tín hiệu khả quan. Ngay cả trong khối người sắp sửa bước vào tuổi về hưu (từ 55 đến 64 tuổi) cũng chỉ có 58.4% đã chịu khó để giành tiền trong năm ngoái, tức là chỉ hơn tỉ lệ trung bình trên toàn quốc là 56.5% trong khi đúng ra thì họ phải lo chịu khó để giành nhiều tiền hơn nữa vì sắp sửa đã về hưu và không còn nhận lãnh tiền lương hàng tháng. Nếu tính bình quân, tài sản của những người thuộc thế hệ này vào khoảng 253,700 Mỹ-kim (tức là số người có nhiều tiền hơn đó bằng với số người có ít tiền hơn), và phần lớn tài sản của họ nằm trong trị giá căn nhà mà họ đang ở. Tuy tài sản hơn 250,000 đồng cao hơn mức trung bình trên toàn quốc chỉ có 120,000 Mỹ kim, nhưng nó cũng không đủ để giúp cho họ có thể sống thoải mái trong vòng 20 năm sắp tới nếu như không có thêm đồng lương đổ vào.

Dĩ nhiên đa số tài sản trên nước Mỹ nằm trong số 10% những người giàu có nhất với tài sản trung bình cho một gia đình vào khoảng 4 triệu Mỹ kim (tính theo năm 2007). Những gia đình có nhiều người cao niên thường là có tài sản cao hơn những gia đình có người trẻ tuổi, bởi lý do đơn giản là những người lớn tuổi đã có nhiều năm hơn để giành tiền trong những năm qua cũng như đã trả bớt dần nợ hoặc đã trả xong hết nợ nhà.

Nhưng điều đáng lo nhất là tỉ lệ những gia đình không có những ngân khoản tài trợ tiền về hưu hoặc không có những trương mục để giành cho lúc về hưu có vẻ như khá cao tại Hoa Kỳ. Hiện nay có khoảng 42.3% các gia đình ở Hoa Kỳ không có được hưởng tiền hưu bổng hoặc là không có những trương mục để giành cho lúc về hưu như IRA hoặc 401(k). Còn đối với những gia đình có được những sự trợ giúp này thì có khoảng 56% có được trợ giúp từ quỹ hưu bổng và khoảng 66% có tiền trong những trương mục tiết kiệm cho lúc về hưu, trong khi chỉ có khoảng 22% là có đủ cả hai loại quỹ trợ giúp và để giành. Tuy nhiên trị giá của những món

tiền này cũng không đáng kể, chỉ ở con số khiêm nhường là 45,000 Mỹ kim cho toàn quốc, và khoảng 98,000 Mỹ kim cho những gia đình ở lứa tuổi từ 55 đến 64.

Nguyên tắc hay nhất: trả xong hết nợ khi đến tuổi về hưu.

Có nhiều người được hưởng những kế hoạch trợ giúp về hưu bổng nhưng lại không biết sử dụng để hưởng lợi. Tính đến năm 2007 chỉ có khoảng 84% các gia đình được hưởng phúc lợi của những trương mục để giành thuộc loại IRA hay 401(k) đã không chịu tích cực bỏ thêm tiền vào để tích lũy thêm tiền vào các quỹ này. Điều trở trêu là những người giàu có thì lại tham dự tích cực hơn, tức là bỏ thêm tiền để giành vào các trương mục này hơn là những người có lợi tức thấp kém. Điều này dẫn đến một tình trạng hơi nghịch lý là những người giàu có đúng ra không phải lo lắng nhiều về chuyện tiền bạc để giành cho nhu cầu trong những ngày tháng sau này lại thì lại có tương lai bảo đảm nhất vì tiếp tục để giành nhiều trong quỹ hưu bổng cá nhân của mình. Trong khi đó, những người thiếu thốn hay không dư dả tiền bạc và cần phải lo lắng để tìm cách cải thiện cho tương lai tài chánh bất định của mình thì lại tiếp tục không để giành thêm được đồng nào cho quỹ hưu bổng cá nhân của mình.

Nói một cách đơn giản, số vốn để giành khoảng 98,000 Mỹ-kim như đã kể ở trên thật ra quá khiêm nhường để giúp cho người dân có thể về hưu sống thoải mái. Nếu tính trung bình một người về hưu có thể lấy ra khoảng 4% của tài sản để giành của mình mỗi năm thì những gia đình này chỉ có thể rút được 4,000 Mỹ-kim, một món tiền quá ít ỏi để có thể tiêu xài trong một năm, nếu như không có những món tiền trợ cấp từ chính phủ.

Điều đáng ngại hơn nữa là nhiều gia đình ở tuổi sắp về hưu đã còn mang công mắc nợ khá nhiều. Trong khi đó, một trong những nguyên tắc cổ điển được nhiều chuyên gia nhắc đi nhắc lại nhiều lần là tất cả các món nợ đều phải được trả dứt trước khi tính đến chuyện về hưu. Chính vì vậy mà ngày xưa các nhà băng đã nghĩ đến chuyện cho vay nợ mua nhà trong 30 năm, tức là một người mua nhà thông thường có thể trả dứt nợ nhà khi đến tuổi 65. Thế nhưng cuộc thăm dò *Survey of Consumer Finances* cho thấy là có đến 82% các gia đình ở lứa tuổi từ 55 đến 64 vẫn còn mắc nợ nhiều. Riêng trong lớp người đã ở tuổi về hưu từ 65 đến 74 thì cũng còn đến 66% vẫn còn phải đeo nợ.

Đúng ra thì khi càng về già người ta càng dễ có nhà hơn, vì đã để giành từ lâu, và điều này cũng là một điểm tích cực khi tính đến chuyện về hưu. Việc có nhà, và đã trả dứt nợ nhà khi đến tuổi về hưu sẽ giúp làm giảm chi phí tiêu xài khi người dân đã về hưu và không còn nhận được tiền lương nữa. Tuy nhiên, tại Hoa Kỳ vẫn còn nhiều người cao niên không có nhà cửa làm tài sản.

Những người đến tuổi về hưu cũng thường ít mắc nợ hơn. Tính trung bình chỉ có khoảng 52% dân Mỹ ở tuổi về hưu còn mắc nợ, và chỉ có 27% là còn mắc nợ nhà, nếu so với tỉ lệ chung là có đến 49% mắc nợ nhà. Đối với các gia đình ở tuổi về hưu, số tiền còn nợ ở vào mức 20,000 Mỹ kim, tức là thấp hơn mức bình quân trên toàn quốc là 67,300 Mỹ kim. Và bù lại thì tài sản của những người ở tuổi về hưu cũng cao hơn (vào khoảng 161,300 Mỹ kim) so với mức bình quân là 120,300 Mỹ kim của tổng số trên toàn quốc.

Mai Loan

Mailoan74@yahoo.com

Houston, Texas